

P.Z. br. 148

HRVATSKI SABOR

KLASA: 452-02/17-01/02

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 25. svibnja 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e, aktom od 24. svibnja 2017. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Ivana Vilibora Sinčića, Branimira Bunjca i Ivana Pernara, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 148

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika
Živoga zida i SNAGA-e

U Zagrebu, 24. svibnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	24-05-2017		
Klasifikacijska oznaka:	452-02/17-01/02	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	6533-5-17-01	Pril.	1
		Vrij.	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13), podnosimo **Prijedlog zakona o posebnom porezu na imovinu kreditnih institucija.**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će zastupnici Ivan Vilibor Sinčić, Branimir Bunjac i Ivan Pernar.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA

Ivan Vilibor Sinčić

KLUB ZASTUPNIKA ŽIVOGA ZIDA I SNAGA-E

**PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOM POREZU
NA IMOVINU KREDITNIH INSTITUCIJA**

---

svibanj 2017.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U svijetu su nakon globalne financijske krize 2007/2008 godine mnoge države uvele posebne poreze na banke. Ratio takvog postupanja nalazi se u destimuliranju daljnjih rizičnih zaduživanja na financijskim tržištima (neke države primjerice primjenjuju višu stopu na kratkoročne obveze u odnosu na stopu za dugoročne obveze), ali i u snošenju općeg društvenog tereta spašavanja niza banaka koje su u krizi našli ozbiljno ugrožene (globalno najpoznatiji primjeri državne pomoći posrnutim kreditnim institucijama u financijskoj krizi su slučajevi Merrill Lynch, AIG, Freddie Mac, Fannie Mae, HBOS, Royal Bank of Scotland, Bradford & Bingley, Fortis, Hypo i Alliance & Leicester).

Porez na imovinu banaka, u nekome od oblika, u razdoblju od 2009. do 2015. godine uvelo je 12 zemalja: Belgija, Finska, Francuska, Njemačka, Mađarska, Island, Južna Koreja, Nizozemska, Portugal, Slovačka, Slovenija i Velika Britanija, s time da Grčka porez na aktivu banaka ima od 1975. godine, a Australija od 1998. godine.

Poljski parlament odobrio je zakon kojim se uvodi porez na imovinu financijskih institucija, kao dio vladinog plana za financiranje subvencija za djecu. Banke i osiguravajuća društva obvezani su plaćati 0,44 posto poreza na aktivu, a procijenjeni prihod poljskog budžeta od ovog poreza bio je 4,4 milijarde zlota godišnje, odnosno 1,1 milijardu dolara. Ovim zakonom Poljska je također uvela namjenski porez bankama za financiranje demografskih i socijalnih mjera.

U Hrvatskoj dosada nije postojao nikakav poseban porez na imovinu banaka. Hrvatski bankarski sektor je izuzetno stabilan te, s izuzetkom 2015. godine zbog kratkotrajnih učinaka konverzije kredita u švicarskim francima, te vrlo profitabilan. Gledano za sebe, bankarski sektor u Republici Hrvatskoj zacijelo je jedan od najuspješnijih segmenata nacionalnog gospodarstva. Stoga je sasvim logično da društvena zajednica bankama propisuje sudjelovanje u snošenju tereta najvećih društvenih problema kroz mjere porezne politike, kao što je to bio i slučaj u drugim državama. Jedan od najvećih problema s kojim se suočava hrvatsko društvo jest iseljavanje iz zemlje te općenit nepovoljan razvoj demografskih pokazatelja. Problem je prisutan u tolikoj mjeri da se srednjoročno može govoriti i o pitanju samog državnog i nacionalnog opstanka. Osnovni smisao prijedloga uvođenja poreza na imovinu kreditnih institucija je preusmjeravanje manjeg djela bogatstva iz bankarskog sektora u mjere demografske obnove.

Prema podacima HNB-a u Republici Hrvatskoj djeluju 33 kreditne institucije:

Banke	2013.	2014.	2015.
Broj banaka na početku godine	30	29	27
Banke pripojene drugim bankama	–	1	–
Banke koje su dobile odobrenje za rad	–	–	–
Banke kojima je oduzeto odobrenje za rad	1	1	–
Broj banaka na kraju godine	29	27	27
Štedne banke			
Broj štednih banaka na početku godine	1	1	1
Štedne banke koje su dobile odobrenje za rad	–	–	–
Štedne banke kojima je oduzeto odobrenje za rad	–	–	–
Broj štednih banaka na kraju godine	1	1	1
Stambene štedionice			
Broj stambenih štedionica na početku godine	5	5	5
Stambene štedionice koje su dobile odobrenje za rad	–	–	–
Stambene štedionice kojima je oduzeto odobrenje za rad	–	–	–
Broj stambenih štedionica na kraju godine	5	5	5

Izvor: HNB

Imajući u vidu globalna i domaća bankarska kretanja te opće gospodarske pokazatelje, razumno je pretpostaviti da se imovina banaka povećala u odnosu na prethodnu godinu. Stoga bi se oporezivanjem banaka i drugih kreditnih institucija prema predloženoj poreznoj stopi od 0.64% u državni proračun kao namjenskom prihodu za mjere demografske obnove moglo prihodovati oko 2 milijarde i 518 milijuna kuna godišnje. Predloženi posebni porez na imovinu kreditnih institucija za poreznu osnovicu ne uzima samo aktivu nego cjelokupnu imovinu. Naravno, mogući su i drugi modaliteti za utvrđivanje osnovice poput oporezivanja cjelokupne aktive ili samo djelomične aktive, kao i posebno oporezivanje dobiti (kao poseban slučaj poreza na dobit kod kreditnih institucija), s namjenskim preusmjeravanjem u mjere demografske obnove.

Uvođenje predloženog posebnog poreza na imovinu banaka značajno bi utjecalo na poslovni rezultat kreditnih institucija te bi neizbježno dovelo do smanjene profitabilnosti. Međutim, u postojećim uvjetima ne bi ugrozilo stabilnost bankarskog sustava. Postoji doduše opasnost da dioničari banaka u Republici Hrvatskoj u odgovoru na uvođenje poreza poduzmu mjere kako bi kapital prebacili u druge države EU a svoje bankarsko poslovanje u zemlji nastavili putem podružnica, u svrhu izbjegavanja oporezivanja u Republici Hrvatskoj. No navedeno se može spriječiti mjerama ekonomske politike kojima će se kreditnim institucijama pružiti olakšice u poslovanju i stimulirati plasiranje određenih proizvoda i usluga.

Imajući u vidu prednosti i nužnost uvođenja mjera demografske politike, mišljenja smo da bi Republika Hrvatska, usprkos mogućoj negativnoj reakciji banaka, trebala preuzeti ovaj rizik i uvesti porez na imovinu banaka. Prednosti u odnosu na mogući rizik su neusporedivo veće i u korelaciji su sa strateškim ciljevima Republike Hrvatske, pri čemu smatramo da prioritet demografske obnove spada u područje nacionalnog konsenzusa.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske, već se od učinaka provedbe ovog Zakona očekuje priljev u državni proračun od 2 milijarde i 518 milijuna kuna godišnje.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA IMOVINU KREDITNIH INSTITUCIJA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se posebni porez na imovinu kreditnih institucija.

Članak 2.

Posebni porez na imovinu kreditnih institucija je namjenski prihod državnog proračuna Republike Hrvatske koji se usmjeruje u mjere demografske obnove.

II. POREZNI OBVEZNIK

Članak 3.

(1) Porezni obveznici posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija su sljedeće kreditne institucije: banke, štedne banke, stambene štedionice sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kao i podružnice stranih banaka, štednih banaka i stambenih štedionica koje su registrirane u Republici Hrvatskoj.

(2) Kod tumačenja pojma kreditne institucije u odredbama ovog Zakona podredno se primjenjuju propisi o kreditnim institucijama.

III. POREZNA OSNOVICA I POREZNA STOPA

Članak 4.

(1) Porezna osnovica posebnog poreza na imovinu kreditne institucije je imovina koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima prije obračuna posebnog poreza na imovinu kreditne institucije i prije obračuna drugih poreza.

(2) U obračunu porezne osnovice posebnog poreza na imovinu kreditne institucije ne primjenjuju se porezne olakšice i porezna oslobođenja

Članak 5.

Posebni porez na imovinu kreditne institucije plaća se na utvrđenu poreznu osnovicu u poreznom razdoblju po stopi od 0.64 %.

IV. POREZNA PRIJAVA I POREZNO RAZDOBLJE

Članak 6.

- (1) Porezni obveznik podnosi prijavu posebnog poreza na imovinu kreditne institucije za porezno razdoblje i plaća posebni porez na imovinu kreditne institucije u roku u kojem podnosi poreznu prijavu.
- (2) Prijava posebnog poreza na imovinu kreditne institucije podnosi se najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje posebni porez na imovinu kreditne institucije.
- (3) Uz prijavu posebnog poreza na imovinu kreditne institucije podnosi se i bilanca.
- (4) Obrazac prijave posebnog poreza na imovinu kreditne institucije propisuje ministar financija pravilnikom.

Članak 7.

Porezno razdoblje u kojem se utvrđuje posebni porez na imovinu kreditnih institucija je kalendarska godina.

V. PRIMJENA DRUGIH PROPISA

Članak 8.

Na utvrđivanje, naplatu, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge mjere glede posebnog poreza na imovinu kreditne institucije na odgovarajući se način primjenjuju Opći porezni zakon i Prekršajni zakon.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 9.

- (1) Novčanom kaznom od 500.000,00 do 5.000.000,00 kuna kaznit će za prekršaj porezni obveznik koji nakon isteka razdoblja utvrđivanja poreza ne prijavi poreznu obvezu u skladu s odredbama ovoga Zakona ili ne uplati porez po utvrđenoj svoti.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kod poreznog obveznika novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna.
- (3) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se pravna osoba porezni obveznik posebnog poreza na imovinu kreditne institucije novčanom kaznom od 5.000.000,00 do 10.000.000,00 kuna, a odgovorna fizička osoba kod poreznog obveznika novčanom kaznom od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 10.

(1) Ministar financija će pravilnik iz članka 6. ovog Zakona donijeti u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE:

Uz članak 1.

Propisuje se predmet ovog Zakona.

Uz članak 2.

Definira se posebni porez na imovinu kreditnih institucija kao namjenski prihod državnog proračuna namijenjen provođenju mjera demografske obnove.

Uz članak 3.

Propisuje se tko su obveznici poreza na imovinu kreditnih institucija. Izričito se navode banke, štedne banke, stambene štedionice sa sjedištem u Republici Hrvatskoj kao i podružnice stranih banaka, štednih banaka i stambenih štedionica koje su registrirane u Republici Hrvatskoj te se za tumačenje pojma obveznika iz ovog Zakona upućuje na primjenu važećih propisa o kreditnim institucijama.

Uz članak 4.

Propisuje se što čini poreznu osnovicu kod posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija. Nju čini imovina koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima prije obračuna posebnog poreza na imovinu kreditne institucije i prije obračuna drugih poreza.

Uz članak 5.

Propisuje se stopa posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija od 0,64 %.

Uz članak 6.

Propisuje se postupak i rokovi prijave i plaćanja posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija. Prijava posebnog poreza na imovinu kreditne institucije podnosi se najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje posebni porez na imovinu kreditne institucije, a uz prijavu se prilaže i bilanca. Ministru financija daje se ovlast da pravilnikom propiše obrazac prijave posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija.

Uz članak 7.

Propisuje se porezno razdoblje u kojem se utvrđuje posebni porez na imovinu kreditnih institucija. Porezno razdoblje je, kao što je i inače uobičajeno u hrvatskom poreznom sustavu, kalendarska godina.

Uz članak 8.

Propisuje se podredna primjena Općeg poreznog zakona i Prekršajnog zakona za utvrđivanje, naplatu, žalbeni postupak, zastaru, prekršajni postupak i druge mjere kod utvrđivanja posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija.

Uz članak 9.

Propisuje se prekršajna odgovornost obveznika posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija koji u propisanom razdoblju ne podnese prijavu ili ne plati utvrđenu svotu poreza. Propisuje se i prekršajna odgovornost odgovorne osobe u pravnoj osobi, kao i odgovornost pravne i odgovorne osobe za ponovljeni prekršaj.

Uz članak 10.

Propisuje se rok od 30 dana od stupanja na snagu Zakona u kojem je ministar financija dužan donijeti pravilnik s obrascima za prijavu posebnog poreza na imovinu kreditnih institucija.

Uz članak 11.

Propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.